ΤΙ ΑΠΕΓΙΝΕ ΤΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ;

Αυτό το περιοδικό εκδίδεται επί τόσα χρόνια, που μας επιτρέπει να θυμόμαστε καθαρά τις χρονιές «όξυνσης του μεταναστευτικού προβλήματος», όπως ήταν ας πούμε το 2008 και το 2015. Και επειδή διαθέτουμε τέτοια μνήμη, μπορούμε να πούμε με ασφάλεια ότι, από το 2020 και μετά, η δημόσια συζήτηση περί μεταναστών και μετανάστευσης έχει καταπέσει. Ελάχιστοι αναφέρονται στο ζήτημα, και αυτό ισχύει είτε μιλάμε το κράτος, είτε για το αντιρατσιστικό κίνημα.

Προσέξτε ότι μιλάμε για «δημόσια συζήτηση περί μεταναστών», όχι για την ίδια τη διαδικασία της μετανάστευσης. Η ίδια η μετανάστευση, ως δημιουργία και διαχείριση παρανομοποιημένης εργατικής δύναμης, νομίζουμε ότι συνεχίζεται μια χαρά.[1] Αυτό που έχει αλλάξει κατά τα έξι τελευταία χρόνια είναι η κρατική, μηντιακή και κοινωνική της διαχείριση.

Η τελευταία έξαρση της δημόσιας ενασχόλησης με «το μεταναστευτικό ζήτημα» εξελίχθηκε κατά τους τελευταίους μήνες του 2019. Τότε, η νεοεκλεγμένη κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη ανέδειξε τα σύνορα του ελληνικού κράτους ως «ξέφραγο αμπέλι» και ανήγγειλε σοβαρές επιδιορθώσεις. Το «πρόβλημα» ενισχύθηκε από «σοβαρές αντιδράσεις» των «τοπικών κοινωνιών» που είχαν την ατυχία να διαβιούν σε «πλησιόμενες περιοχές».[2]

Η «προσφυγική κρίση» του 2019-2020 κατέληξε όπως στις ταινίες: με μια τελική αναμέτρηση στον ποταμό Έβρο, στις αρχές του 2020. Κατά τη διάρκεια εκείνης της «συνοριακής κρίσης», η άτεγκτα αντιμεταναστευτική κυβερνησάρα απέκρουσε τα στίφη των βαρβάρων που επέλαυναν από την Ασία με μπροστάρη τον Ταγίπ Ερντογάν αυτοπροσώπως.[3] Μετά απ' αυτό, τα σύνορα έπαψαν να είναι ξέφραγο αμπέλι. Και «το πρόβλημα λύθηκε»!

Αυτή η «επίλυση» ενός ζητήματος που απασχολούσε εντατικά τον δημόσιο λόγο επί καμιά δεκαπενταριά χρόνια, διεξάγεται σε τρία επίπεδα. Το πρώτο επίπεδο «επίλυσης» είναι το επίπεδο του δημόσιου λόγου, όπου τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έχουν επιδοθεί σε πραγματική ομερτά. Η καθημερινή απαγγελία «στατιστικών εισόδου», η εμετική «κάλυψη των αντιδράσεων», οι λαλίστατοι «ειδικοί», οι ευαίσθητοι δικηγόροι ανθρωπίνων δικαιωμάτων – πάνε όλα τους, λες και δεν υπήρξαν ποτέ. Οι φραστικές εξάρσεις που απομένουν, όπως η πρόσφατη κλάψα για τις «αφίξεις» στην Κρήτη, ή οι περιστασιακές ενασχολήσεις με ναυάγια, νεκρούς και «τιμωρία των υπευθύνων», υπηρετούν τριπλό στόχο. Πρώτον, υπενθυμίζουν ένα πάντοτε χρήσιμο ζήτημα. Δεύτερον, εστιάζοντας στην εξαίρεση, αποκρύπτουν την κανονικότητα της μετανάστευσης ως αναγκαία μετακίνηση υποτιμημένης εργατικής δύναμης. Τρίτον, υπηρετούν πληθώρα άλλων λογαριασμών: ας πούμε, το πρόσφατο «πρόβλημα στην Κρήτη» κατέληξε σε αποστολή ελληνικών φρεγατών στα βόρεια της Λιβύης και ελέγχους ναυτιλλομένων. Κατ' αυτό τον τρόπο, μας λένε οι ειδικοί, το ελληνικό κράτος «επέβαλε ένα πλαίσιο που (...) συνέβαλε στην αποτροπή της διαφαινόμενης επικύρωσης του παράνομου τουρκολυβικού μνημονίου του 2019 από την εθνοσυνέλευση της Βεγγάζης, κάτι που φαινόταν πολύ πιθανό τον Αύγουστο του 2025».[4]

Το δεύτερο επίπεδο «επίλυσης του μεταναστευτικού» είναι εκείνο των οικονομικών διευθετήσεων. Με κάποιο τρόπο, που αναμφίβολα έχει να κάνει με τις χρηματοδοτήσεις «λόγω Covid» και γενικότερα με το ομαλό μοίρασμα τις λείας από την πολεμική οικονομία, όλοι οι ενδιαφερόμενοι, των Ελλήνων ρατσιστών και μαγαζατόρων ακριτών περιλαμβανομένων, είναι αρκετά ικανοποιημένοι ώστε να μην έχουν πια «πρόβλημα».

Το τρίτο επίπεδο «επίλυσης» είναι το επίπεδο του αντιρατσιστικού κινήματος. Οι πολιτικοποιημένοι αντιρατσιστές είναι κυρίως δύο ειδών. Το πρώτο είδος στρέφεται στον αντιρατσισμό ξεκινώντας από ηθικά / ανθρωπιστικά κίνητρα. Επειδή όμως τα ηθικά κίνητρα δεν επαρκούν για να παράξουν τους όγκους εργασίας που απαιτεί το ξεπέρασμα της ομερτά, και επειδή εμπλέκονται με ένα σωρό άλλους υλικότερους λογαριασμούς, όπως η πολιτική επιβίωση, οι ηθικώς υποκινούμενοι έχουν εν πολλοίς σιωπήσει. Το δεύτερο είδος αντιρατσιστή εκκινούσε από υλικά κίνητρα. Ήταν και είναι οι αριστεροί επαγγελματίες που σιτίζονται από τη διαχείριση των μεταναστών εργατών. Αυτοί διέπρεψαν κατά την περίοδο του Σύριζα, αλλά διανύουν περίοδο ισχνών αγελάδων λόγω Κούλη. Οπότε συνεχίζουν να επιτελούν τις κανονικές λειτουργίες τους, όπως η δωρεάν στράτευση ευαίσθητων νέων για πάσα χρήση, η επιλεκτική ανάδειξη «συνταρακτικών γεγονότων», όπως οι «αγροτικές κινητοποιήσεις», και η συγκάλυψη άλλων, όπως οι συνθήκες εργασίας στον «πρωτογενή τομέα», η εστίαση στο εξαιρετικό και η απόκρυψη της κανονικότητας... αλλά όλα αυτά στο ρελαντί. Για να το πούμε στη γλώσσα του πρωταθλητισμού: κάνουν συντήρηση.

Και πίσω από τη «συντήρηση», η κανονικότητα της μετανάστευσης. Την οποία κανονικότητα θα προσπαθήσουμε τώρα να περιγράψουμε μέσω ενός έξοχου παραδείγματος.

Κανονικότητα

Ας ανατρέξουμε στην 6η σελίδα της Καθημερινής, την Πέμπτη 16 Απριλίου 2026.

6 • Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ Πέμπτη 16 Απριλίου 2026

Πιέσεις από τον μεταναστευτικό «διάδρομο» της Λιβύης

ΕΛΛΑΔΑ
Αφίξεις από Λιβύη σε Κρήτη
Από 1 Ιανουαρίου εώς 31 Μαρτίου 2.168
Από 1 Ιανουαρίου εώς 31 Μαρτίου 2.167
Αγιος Πλάτωνας
Απρίλιος 2026 Αφίξεις στα νησιά των Δωδεκανήσων (συνολικά) 186
Αφίξεις σε Κρήτη και Γαύδο 381
ΛΙΒΥΗ
ΑΙΓΥΠΤΟΣ

Συναγερμός σε Κρήτη και Γαύδο

Φόβοι για αυξημένες αφίξεις από τη Λιβύη τους επόμενους μήνες

Του ΤΑΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ

κριμένες δομές και θα τίθενται στεγασης και Ασύλου με Γερμα- καιρός εννοεί τις αφίξεις, σύμ-

Οι «βαρκάρηδες», ο γνωστός Μάικ και οι επαναπροωθήσεις

Του ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ

Τον Μάιο του 2023 η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων συγκέλασε πέντε συνοριοφύλακες στον Εβρο για διαπραγμάτευση μεταναστών. Ενας προηγηθεί έρευνα πέντε μηνών, κατά την οποία οι «Αδελφοθροι» κατέγραφαν με τεχνικά μέσα τις συνομιλίες μεταξύ των πέντε. Ολοι τους υπηρετούσαν στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Διδυμοτείχου. Συγκροτούσαν ειδική ομάδα, η οποία «διασκιρζόταν» τους παράτυπους μετανάστες που εμβαναν στην Ελλάδα μέσω Εβρου. Σύμφωνα με τα δικαστικά έγγραφα, η δράση τους ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2022 και από την έρευνα τοιχοτοιχίθηκε εμπλοκή τους σε τουλάχιστον 12 περιπτώσεις. Η υπόθεση επέστρεψε στην επικαιρότητα μετά τη δημοσιοποίησή της στην Τρίτη – έρευνα του βρετανικού BBC για τη δράση των πέντε και τις τακτικές που εφάρμοζε η ΕΛΑΣ στην παρεβρη περιοχή για τη διαχείριση της παράτυπης μεταναστευτικής. Οι πέντε συνοριοφύλακες, που έμειναν 9,5 μήνες προφυλακιστεί, αντιμετωπίζουν κακουργηματικές διώξεις για συγκρότηση εγκληματικής οργάνωσης, διακίνηση μεταναστών, δωροληψία κ.ά. Η δίκη

Ενας άλλος από τους πέντε περιγράφει ότι οι μεταναστεσυνεργάτες των αστυνομικών («βαρκαρηδες» τους αποκαλεί) φυλακίζονταν αρχικά στα Λάβαρα και στη συνέχεια σε «container» στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης (ΤΣΦ) στο Χειμώνο, ώστε να μπορούν να μεταφέρονται τσαΐπιτσο στην παρέβρια περιοχή σταν εντοπίζονταν παράτυποι μετανάστες. «Δημιουργήθηκε πρόβλημα με τους Πακιστανούς και προκρίθηκε η λύση των Σύρων. Το θέμα των "βαρκαρήδων" ανέλαβε ο Μάικ, ο γνωστός Μάικ», συμπλήρωσε. Αστυνομικός περιγράφοντας τον Μάικ ως «συντονιστή των επαναπροωθήσεων που φορέα παραλλαγή, εικόνα με στόλο και οδηγεί τα σκάφη στα σύνορα».

Στις καταθέσεις τους οι πέντε αστυνομικοί επιμένουν ότι η εμπλοκή γνώριζε τις ενέργειες των. Τα ροήτουν γεγονότα προκειμένου να ενισχύσουν τους ισχυρισμούς τους. Περιγράφουν, π.χ., πώς ένας από τους «βαρκαρήδες» ανέβασε στο TikTok βίντεο από το Τζιβ, στο οποίο διακρίνεται στα αργυρικά τα δουλειά του. Επιμένουν τότε την ηγεσία της Αστυνομικής Διεύ-

Στα αριστερά, «Συναγερμός σε Κρήτη και Γαύδο». Η αρμόδια για τη μετανάστευση, Τάνια Γεωργιοπούλου, κάνει τη σκατοδουλειά που παλαιότερα χρειαζόταν να κάνει καθημερινά. Δηλαδή: στατιστικά που τα βαριέται κι ο Θεός, του είδους «τους πρώτους μήνες του 2026 έχουν φτάσει 2.167 (...) ενώ πέρυσι είχαν φτάσει 2.168». Η διαφορά 1 στα 2100 αποτελεί στατιστική απόδειξη της κανονικότητας, αλλά μια τέτοια επισήμανση θα εμπλούτιζε τα στατιστικά με κάποιο νόημα, οπότε η έμπειρη Τάνια την αποφεύγει επιδέξια. Αντιθέτως συνεχίζει με: κακό σίστα Πλεύρη που καραδοκεί σαν τον Κέρβερο. Κοινωνία του Ηρακλείου που ανησυχεί. Νέα κέντρα κράτησης που ετοι-

μάζονται. Ερυθρό Σταυρό που παρέχει τις πρώτες βοήθειες. Πάρτε και χάρτη με βελάκια.

Όποιος αντέξει αυτή τη στατιστικολεκτική συγκάλυψη, ανταμείβεται με τις εξής τρεις γραμμές:

> Με βάση, πάντως, διμερείς συμφωνίες που υπέγραψε το ελληνικό υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου με Γερμανία, Ολλανδία, Γαλλία και Βέλγιο, διαγράφονται όλες οι περιπτώσεις επιστροφής αιτούντων άσυλο που πέρασαν από την Ελλάδα και βρίσκονται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.[5]

Η μέρα με τη μέρα ακατανόητη παράθεση των «παρανομιών» των τριών τελευταίων μηνών, καταλαμβάνει μισή σελίδα. Η παραγραφή όλων των «παρανομιών» των περασμένων ετών καταλαμβάνει τρεις γραμμές - κι όποιος το είδε!

Το άλλο μισό αυτής της υποδειγματικής δημοσιογραφίας βρίσκεται στα δεξιά της σελίδας. «Οι βαρκάρηδες, ο γνωστός Μάικ και οι επαναπροωθήσεις». Εδώ ο αρμόδιος για την αστυνομία, Γιάννης Σουλιώτης, ασχολείται με επίορκους συνοριοφύλακες του Έβρου. Οι επίορκοι θα δικαστούν τον Ιούνη, αλλά πριν από αυτό έχουν περάσει πειθαρχικό με το ερώτημα της απόλυσης. Ο Σουλιώτης έχει στα χέρια του τις καταθέσεις τους σε εκείνο το πειθαρχικό, όπου φαίνεται πως έχουν αποφασίσει να πέσουν μαχόμενοι. Καταγγέλλουν ότι οι ανώτεροί τους γνωρίζουν για βιασμούς μεταναστριών αλλά δεν κάνουν τίποτα, ότι προσλαμβάνουν μετανάστες για τις επαναπροωθήσεις και τους πληρώνουν με ό,τι κινητό σουφρώσουν. Στα χαριτωμένα του πράγματος, παραθέτουν και διάλογο με «κορυφαίο αξιωματικό της ΕΛ.ΑΣ»:

> *Αρχιμπάτσος:* Προσέξτε, κινούμαστε σε μια πολύ λεπτή γραμμή μεταξύ νομιμότητας και παρανομίας.
>
> *Βρώμικοι μπάτσοι:* Κάνετε λάθος. Κινούμαστε μόνο στην παρανομία, γιατί αυτό που κάνουμε είναι παράνομο.[6]

Η αφορμή για τη δημοσίευση; Οι καταθέσεις των μπάτσων έπεσαν στα χέρια δημοσιογράφων του BBC, που διεξήγαγαν και σχετική έρευνα. Η έρευνα είχε δημοσιευθεί δύο ημέρες πριν.

Τα αίτια της δημοσίευσης; Μόνο να υποθέσουμε μπορούμε. Για να ικανοποιηθεί η κακία των πιο αιμοβόρων αναγνωστών. Για να πάρουν επιχειρήματα οι ευαίσθητοι. Και το πιο πιθανό: γιατί κάποιος υψηλόβαθμος μπάτσος δε γουστάρει κάποιον άλλο υψηλόβαθμο μπάτσο και τροφοδοτεί τον Σουλιώτη με «στοιχεία». Ποιος ξέρει; ίσως οι επίορκοι που έχουν αποφασίσει να πέσουν μαχόμενοι, τελικά να διαθέτουν ελπίδες επαγγελματικής επιβίωσης.

Συμπεράσματα

Θα θέλαμε τώρα να συνοψίσουμε. Από τη διευθέτηση του 2015 και μετά, η Ελλάδα και οι «Ευρωπαίοι εταίροι» παριστάνουν ότι δεν θέλουν τους μετανάστες. Το ελληνικό κράτος υπονοεί ότι έχει «λύσει το μεταναστευτικό» κλείνοντας το μάτι σε όσους γουστάρουν και λίγη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Έλα όμως που η «παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων» είναι η μετατροπή εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων σε παρανομοποιημένους εργάτες! Η Ελλάδα δέχεται αιτήσεις ασύλου και αφήνει τους «αιτούντες» να ταξιδέψουν στον διψασμένο για εργασία ευρωπαϊκό Βορρά. Τελευταία μάλιστα (οι τρεις γραμμές της Τάνιας...) οι βορειοευρωπαίοι παραδέχονται επισήμως, μέσω διακρατικής συμφωνίας, ότι τελικά τους αρέσει η αποστολή παρανόμων από Ελλάδα. Και το ελληνικό κράτος παραδέχεται ότι πάντα άφηνε τους «παράνομους» να περάσουν και μετά τους επέτρεπε να ταξιδέψουν. Και ότι συνεχίζει. Αυτά σε τρεις γραμμές. Γύρω από τις τρεις γραμμές, βρίσκουμε το θέαμα των συνόρων - σε μέτριες δόσεις, γιατί τώρα πια το έχουμε μάθει απ' έξω: ναυάγια, ανθρωπισμός, Πλεύρης, δηλώσεις, δικηγόροι, επίορκοι μπάτσοι, τοπικές κοινωνίες, βιασμοί, ανθρωπιστές με μισθό.

Με άλλα λόγια, τα πράγματα δεν έχουν αλλάξει από τότε που τα συνοψίσαμε το 2024. Επί δεκαετίες, η Ελλάδα και η Γερμανία συνεργάζονται στο «ζήτημα της μετανάστευσης». Γιατί δεν πρόκειται για «μετανάστευση» αλλά για τη δημιουργία παρανομοποιημένης εργατικής δύναμης. Οι Έλληνες, που είναι ο παραγωγός και ο μεσάζοντας, δέχονται αιτήσεις ασύλου και μετά στέλνουν τους αιτούντες άσυλο στη Γερμανία για ξεζούμισμα. Οι Γερμανοί, που είναι ο τελικός καταναλωτής, κάνουν ότι δε βλέπουν και ετοιμάζουν τα γερμανικά μπλέντερ για να υποδεχθούν τη νέα εργατική δύναμη. Αυτή η διαδικασία, παρότι υπόκωφη, είναι η μόνιμη κανονικότητα της μετανάστευσης. Νομίζουμε μάλιστα ότι σχετίζεται με την τόσο δυσεξήγητη κλάψα περί «έλλειψης εργατών»: «έλλειψη εργατών», γιατί το ελληνικό κράτος, χρόνια τώρα, στέλνει τους μετανάστες στη Γερμανία με σχέδιο.[7]

Όλα τούτα, η κρατική ομερτά, οι υπόκωφοι λογαριασμοί, η συγκάλυψη, και πάνω απ' όλα η ακούσια και εκούσια αμνησία των αντιρατσιστών, μπορεί και να είναι πολιτικώς διαφωτιστικά. Νομίζουμε ότι το χρησιμότερο συμπέρασμα είναι η σχέση μεταξύ της (πρόσφατης) «αλληλεγγύης στην Παλαιστίνη» και της (πάλαι ποτέ) «αλληλεγγύης στους μετανάστες». Αμφότερα πετιούνται στον αφρό και ξεχνιούνται αναλόγως κρατικών προτεραιοτήτων. Αμφότερα στοχεύουν πολύ λιγότερο στους διακηρυγμένους τους στόχους και πολύ περισσότερο σε άλλους πολύ πιο απόκρυφους λογαριασμούς, πολλοί εκ των οποίων προέρχονταν από την αριστερά του κράτους. Και αμφότερα μπορεί να είναι χρήσιμα αν προσεγγιστούν ως κινηματική εμπειρία, άρα με αυτοκριτική διάθεση. Γιατί κινητοποιηθήκαμε; Γιατί ξεχάσαμε; Τι κερδίσαμε; Πώς να μην το ξαναπάθουμε;

Ποιος ξέρει; μπορεί και στο τέλος να καταλάβουμε επιτέλους ότι το είδος της αλληλεγγύης που είναι συλλογικά χρήσιμο, είναι ακριβώς, και αποκλειστικά, εκείνο που είναι εφικτό. Η αλληλεγγύη μεταξύ ισότιμων. Η αλληλεγγύη έως εκεί που φτάνουν τα χέρια μας. Η αλληλεγγύη που οφελεί εξίσου όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

---

1. Η αναγνώστρια που ενδιαφέρεται μπορεί να ανατρέξει στα τεύχη των τριών τελευταίων χρόνων. Καθένα από αυτά περιέχει μία τουλάχιστον ενασχόληση με όψεις του «μεταναστευτικού ζητήματος».

2. Οι αντιδράσεις του 2019 και τα υλικά τους κίνητρα αναδεικνύονται στην μπροσούρα Autonome Antifa, *Ο ρατσισμός ως υλικό συμφέρον: Διδάγματα από την πρόσφατη «προσφυγική κρίση»*, Αθήνα, Ιανουάριος 2020.

3. Μία πλούσια σχετική πηγή είναι η μπροσούρα Δυτικά του φράχτη, *Οικοδομώντας την Ευρώπη Φρούριο: Συνοριακή κρίση στον Έβρο τον Φλεβάρη-Μάρτη 2020*, Λερναία Ύδρα, 2025.

4. Θεόδωρος Τσακίρης, «Τι σηματοδοτεί γεωπολιτικά η υπογραφή των συμβάσεων», *Η Καθημερινή*, 22/2/2026. Οι «συμβάσεις» του τίτλου είναι οι προσφάτως υπογεγραμμένες συμβάσεις αναζήτησης υδρογονανθράκων.

5. Τάνια Γεωργιοπούλου, «Συναγερμός σε Κρήτη και Γαύδο», *Η Καθημερινή*, 16/4/2026.

6. Γιάννης Σουλιώτης, «Οι βαρκάρηδες, ο γνωστός Μάικ και οι επαναπροωθήσεις», *Η Καθημερινή*, 16/4/2026.

7. Αυτή η παράγραφος είναι αντιγραφή από το «Πώς οι Έλληνες έλυσαν το "μεταναστευτικό πρόβλημα" (και μπράβο τους)», *Antifa #92*, 11/2024.